

2. MAŁE DZIAŁANIE – WIELKI EFEKT

AUTORKA: PAULA LANGNEROWICZ

Dzięki ćwiczeniu uczniowie i uczennice poznają różne formy aktywności obywatelskiej i nacisku na osoby odpowiedzialne za rozwiązanie różnych problemów społecznych. Będą potrafili wskazać ich mocne i słabe strony oraz dobierać odpowiednie działania do problemu, który chcą rozwiązać.

2. MAŁE DZIAŁANIE - WIELKI EFEKT

Zagadnienia:

- ▶ Władza polityczna, demokracja i prawa człowieka

Czas trwania:

- ▶ 35 minut

Cele ćwiczenia:

- ▶ Dowiesz się, jakie działania możesz podjąć razem z innymi w celu rozwiązania problemu szkolnego, lokalnego, globalnego.

- ▶ Zrozumiesz, jakie znaczenie ma zaangażowanie każdego obywatela/obywatelki dla rozwiązania wielu problemów społecznych.
- ▶ Nauczysz się dobierać formę aktywności do rozwiązywanego problemu dzięki poznaniu mocnych i słabych stron działania.

Związek z podstawą programową:

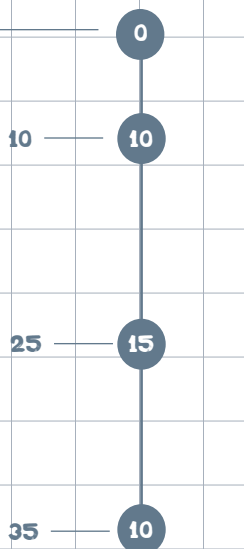
- ▶ II, 3.3, 5.4, 23.4

Środki dydaktyczne i materiały:

- ▶ Załączniki

PRZEBIEG ĆWICZENIA:

- 1.** Zapytaj uczniów i uczennice, czy znają przykłady działań obywatelskich, które przyczyniły się do realnej zmiany na rzecz szkoły lub miejscowości bądź do rozwiązania ważnego problemu społecznego. Rozdaj klasie materiał pomocniczy (załącznik nr 1), poproś o zapoznanie się z podanymi przykładami i wskazanie tych, które mogłyby zaciekać ich rówieśników i rówieśnice (mogą odwoływać się także do własnych doświadczeń). W które działania chcieliby się włączyć i dlaczego? Jaki problem chcieliby dzięki podobnym formom aktywności rozwiązać? Uczniowie i uczennice dzielą się spostrzeżeniami na forum.
- 2.** Podziel uczniów i uczennice na cztery grupy i rozdaj każdej karty pracy (załącznik nr 2). Poproś o zapoznanie się z różnymi formami aktywności i przykładowymi problemami, które mogą pojawić się w środowisku szkolnym. Każda grupa wybiera jeden problem i jedną formę aktywności, która według nich najlepiej przyczyni się do jego rozwiązania. Następnie grupy odpowiadają na pytania dotyczące wybranego przez nie działania.
- 3.** Poproś przedstawicieli/przedstawicielki grup o zaprezentowanie odpowiedzi na forum klasy. Zachęć uczniów i uczennice do zastanowienia się nad innym problemem, który dostrzegają w swoim otoczeniu i nad metodą, którą zastosowałyby do jego rozwiązania. Poleć im portal www.dzialasz.pl, na którym znajdą wiele różnych pomysłów na aktywności społeczne.

Załączniki:

- Załącznik nr 1 – *Materiał pomocniczy: Różne formy aktywności obywatelskiej*
- Załącznik nr 2 – *Karta pracy: Rozwiązujemy problemy szkolne*

RÓŻNE FORMY AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ

AKTYWNOŚĆ	PRZYKŁAD
Happening	Aktywiści i aktywistki kampanii CleanClothes, chcąc zaprotestować przeciwko głodowym pensjom pracowników i pracownic fabryk H&M w Kambodży, zorganizowali w 2012 roku happening w dziesiątkach europejskich sklepów tej marki. Polegał on na wkładaniu do kieszeni ubrań „metek” z informacjami dotyczącymi płac w kambodżańskim sektorze odzieżowym. (za: ekonsument.pl)
Petycja	W trakcie szczytu G8 w lipcu 2008 roku 130 tysięcy użytkowników Avaaz.com podpisało petycję wzywającą kraje uprzemysłowione do ograniczenia globalnego ocieplenia do 2°C. Kraje G8 zgodziły się na ten postulat. (za: ceo.org.pl)
Viral – film video lub inny materiał zyskujący popularność dzięki masowemu udostępnianiu go w sieci, głównie na portalach społecznościowych.	Hiszam Fakhri, saudyjski komik, zamieścił w Internecie nagranie „No Women, No Drive”, w którym wyśmiewa nieformalny zakaz prowadzenia samochodu przez saudyjskie kobiety. Piosenka będąca przerobionym utworem Boba Marleya stała się hitem sieci w dniu, w którym Saudyjki masowo wsiadły za kierownicę protestując przeciwko zakazowi. (za: wyborcza.pl)
Kampania społeczna	Kampania „Dziewczynka z książką” będąca częścią międzynarodowego ruchu #GIRL-WITHABOOK ma na celu walkę o dostęp do edukacji dla dzieci na całym świecie, zwłaszcza dla dziewcząt. Organizatorki kampanii zainspirowane działaniami młodej Pakistanki, Malali Yousafzai, popularyzują wiedzę na temat dostępu do edukacji w krajach globalnego Południa. Zachęcają także zwolenników i zwolenniczki akcji do fotografowania się z książkami i podpisem „I stand with Malala”. Zdjęcia znajdują się w specjalnym albumie, dochody z jego sprzedaży zostaną przeznaczone na rzecz szkół w Pakistanie. (za: działasz.pl)
Debata	Zadaniem rekrutacyjnym dla osób chcących wziąć udział w XVI sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży było przeprowadzenie w szkole debaty dotyczące funkcjonowania Samorządu Uczniowskiego. Wnioski z debat przyczyniły się do powstania w czasie sesji uchwały dotyczącej samorządności uczniowskiej oraz wprowadzenia istotnych zmian w wielu szkołach. (za: ceo.org.pl)
Spotkanie z ekspertem/ekspertką	Coraz większą popularność w Polsce zdobywają spotkania z „Żywymi Książkami” – osobami reprezentującymi grupę, wokół której narosło w społeczeństwie wiele uprzedzeń i stereotypów. Szczera rozmowa z Czytelnikiem bądź Czytelniczką przyczynia się do walki z uprzedzeniami i dyskryminacją. Jedną z najbardziej znanych „Żywych Bibliotek” jest roczna akcja organizowana we Wrocławiu. (za: zywabiblioteka.pl)
Pokaz filmów	Grudzień dla wielu osób zainteresowanych prawami człowieka jest przede wszystkim miesiącem Międzynarodowego Festiwalu Filmowego WATCH DOCS. Każdego roku podczas festiwalu można obejrzeć blisko sto filmów dokumentalnych, w których zaangażowanie na rzecz praw jednostki łączy się ze sztuką filmową. (za: watchdocs.pl)

ROZWIĄZUJEMY PROBLEMY SZKOLNE

Po zapoznaniu się z poniższymi przykładami i formami aktywności społecznej, wybierzcie jeden problem i jedną formę aktywności, która według Was najlepiej przyczyni się do jego rozwiązania. Następnie odpowiedzcie na pytania dotyczące wybranego przez Was działania.

Przykłady problemów szkolnych:

- ▶ słaba komunikacja pomiędzy zarządem samorządu uczniowskiego a uczniami i uczennicami,
- ▶ brak stojaka na rowery przed szkołą,
- ▶ brak funduszy na zakup podręczników i przyborów szkolnych przez uczniów i uczennice z uboższych rodzin,
- ▶ niska świadomość praw i obowiązków szkolnych wśród uczniów i uczennic,
- ▶ niezdrowa żywność w szkolnym sklepiku/bufecie,
- ▶ mała wiedza uczniów i uczennic na temat profilaktyki zdrowia,
- ▶ małe zaangażowanie uczniów i uczennic w działania samorządu uczniowskiego i życie szkoły,
- ▶ niebezpieczne przejście przez ulicę w pobliżu szkoły.

Przykładowe formy aktywności społecznej:

- ▶ petycja skierowana do władz szkoły lub miejscowości,
- ▶ debata szkolna,
- ▶ spotkanie z ekspertem/ekspertką,
- ▶ pokaz filmów,
- ▶ happening,
- ▶ kampania społeczna/informacyjna,
- ▶ koncert/akcja charytatywna,
- ▶ realizacja projektu uczniowskiego.

1. JAKIE SĄ MOCNE I SŁABE STRONY WYKORZYSTANIA DANEJ AKTYWNOŚCI DO ROZWIĄZANIA PROBLEMU, KTÓRY WYBRALIŚCIE?

2. W JAKI SPOSÓB W WASZE DZIAŁANIE BĘDĄ ZAANGAŻOWANI WASI KOLEDZY I KOLEŻANKI? JAKA BĘDZIE ICH ROLA/ZADANIE?
